

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΟ
ΣΥΝ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΩ - ΕΝΕΡΓΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ

Co-funded by the
European Union

Παρουσίαση του εκπαιδευτικού σεναρίου:

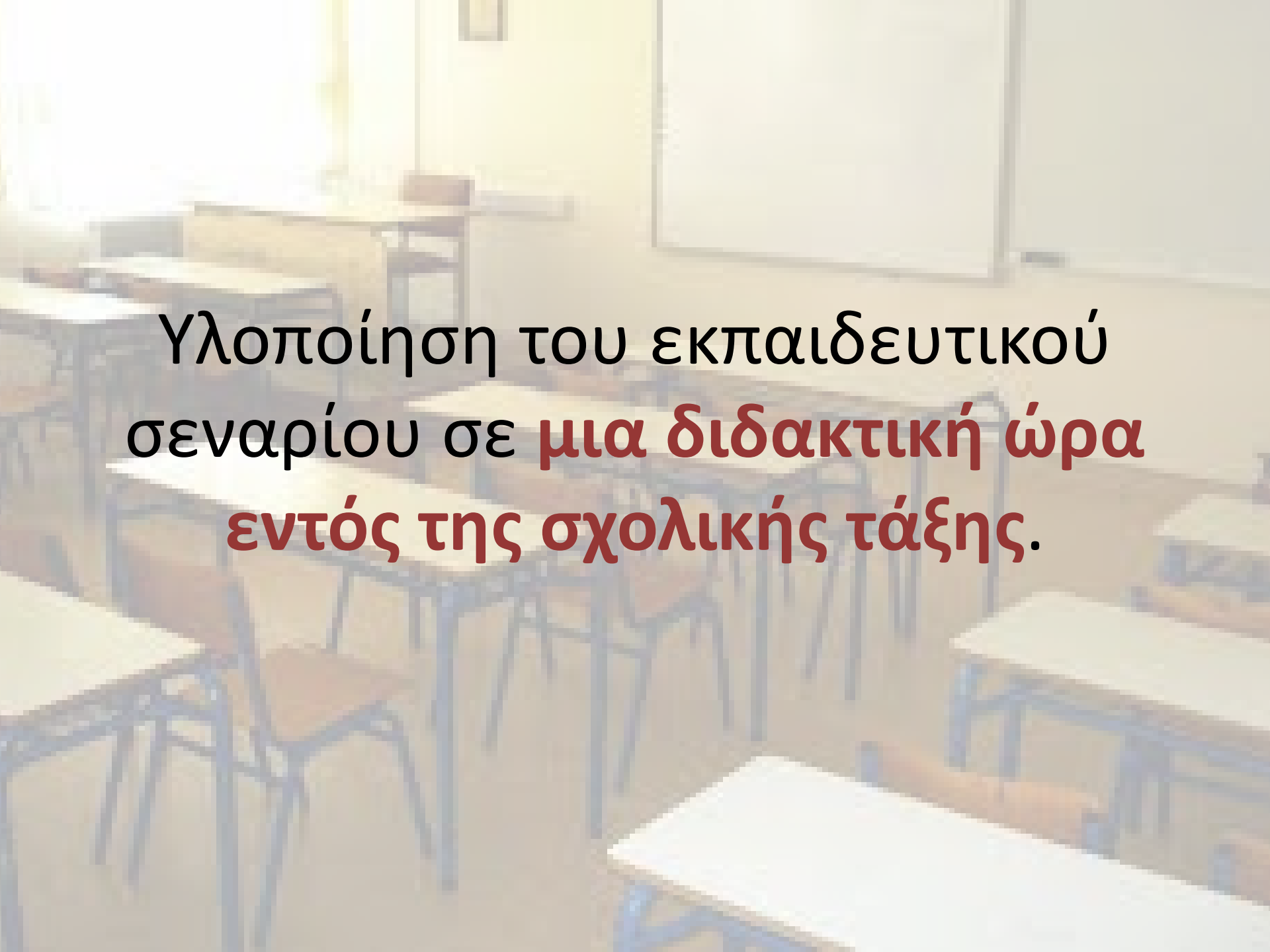
**«Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ (Πράξη Α):
Μια διδακτική προσέγγιση αξιοποιώντας τις
δραματοποιημένες τεχνικές της «παγωμένης εικόνας»
και της «ανίχνευσης σκέψης»**

που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στη σχολική τάξη αξιοποιώντας τη μεθοδολογία EAR στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «ACADIMIA - Ευρωπαϊκή Ακαδημία Εκπαιδευτικών για δημιουργική και συμπεριληπτική μάθηση».

Όλγα Σαντοριναίου, φιλόλογος (ΠΕ02)

Υλοποίηση του εκπαιδευτικού σεναρίου σε δύο διαφορετικά τμήματα της Β΄ τάξης του 1^{ου} ΕΠΑ.Λ. Ραφήνας.

Συμμετοχή **35 μαθητών/τριών**
(στο πρώτο τμήμα συμμετείχαν **19 μαθητές/τριες** και στο δεύτερο τμήμα **16 μαθητές/τριες**).

Υλοποίηση του εκπαιδευτικού
σεναρίου σε **μια διδακτική ώρα**
εντός της σχολικής τάξης.

Σκοπός του εκπαιδευτικού σεναρίου

Το σενάριο στοχεύει στην **ενίσχυση της επαφής των μαθητών/τριών με τα σημαντικά σημεία των σκηνών 1-3 της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ, προσεγγίζοντας διδακτικά το θεατρικό κείμενο με **συνεργατικό και βιωματικό τρόπο.****

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:

Γνώσεις

- Να **ανακαλούν** τα σημαντικά σημεία των σκηνών 1-3 της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ.
- Να **αναγνωρίζουν** τα κύρια πρόσωπα των σκηνών 1-3 της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ και τον ρόλο που διαδραματίζουν.
- Να **περιγράφουν** την πολιτική κατάσταση στη Ρώμη.
- Να **συγκρίνουν** τη στάση των απλών πολιτών και των ανώτερων αρχόντων της Ρώμης απέναντι στον Ιούλιο Καίσαρα.
- Να **αναλύουν** τα κίνητρα των βασικών προσώπων που εμφανίζονται στις σκηνές 1-3 της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ.
- Να **εντοπίζουν** στοιχεία προοικονομίας στις σκηνές 1-3 της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ.

Δεξιότητες

- Να **αναπαριστούν** σκηνές της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ αξιοποιώντας τη δραματοποιημένη τεχνική της «παγωμένης εικόνας».
- Να **εκφράζουν** τις σκέψεις και τα συναισθήματα των προσώπων που εμφανίζονται στις σκηνές 1-3 της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ αξιοποιώντας τη δραματοποιημένη τεχνική της «ανίχνευσης σκέψης».
- Να **συνεργάζονται** για τη δημιουργία μιας «παγωμένης εικόνας» σε ομαδικό επίπεδο.
- Να **εκφράζουν** τη γνώμη τους κατά τη συζήτηση σχετικά με το τι και πώς αναπαραστάθηκε από τους/τις συμμαθητές/τριές τους.
- Να **παρέχουν ανατροφοδότηση** στους/στις συμμαθητές/τριές τους.
- Να **αναστοχάζονται** σχετικά με τη συμβολή των δραματοποιημένων τεχνικών της «παγωμένης εικόνας» και της «ανίχνευσης σκέψης» στη μαθησιακή διαδικασία.

Στάσεις

- Να **καλλιεργούν** την ενσυναίσθηση λαμβάνοντας υπόψη τις σκέψεις και τα συναισθήματα των προσώπων των σκηνών 1-3 της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ.
- Να **εκτιμούν** την αξία της συνεργατικής και βιωματικής μάθησης.
- Να **αποδέχονται** την αξία της αξιολόγησης και του αναστοχασμού.

Κεντρικό ερευνητικό ερώτημα

Πώς η αξιοποίηση
δραματοποιημένων τεχνικών σε
συνεργατικό πλαίσιο συμβάλλει
στην ενίσχυση της επαφής των
μαθητών/τριών με τα σημαντικά
σημεία των σκηνών 1-3 της Πράξης
Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος
Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ;

Εκπαιδευτικές στρατηγικές

- Διερευνητική-ανακαλυπτική μάθηση
- Μαθητοκεντρική διδασκαλία
- Ομαδοσυνεργατική μάθηση
- Βιωματική μάθηση
- Θεατροπαιδαγωγική προσέγγιση
- Αναστοχαστική μάθηση

Διδακτικές ενέργειες εκπαιδευτικού- Δραστηριότητες μαθητών/τριών 1^η φάση (εντός της σχολικής τάξης, 5 λεπτά)

Ρόλος εκπαιδευτικού:

- Παρουσίαση στον διαδραστικό πίνακα **εννοιολογικού χάρτη** με τα σημαντικά σημεία των σκηνών 1-3 της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ.
- Ενεργοποίηση της προϋπάρχουσας γνώσης με **ερωτήματα**.
- Προώθηση **κατευθυνόμενου διαλόγου**.

Ρόλος μαθητών/τριών:

- **Παρατήρηση** του εννοιολογικού χάρτη που προβάλλεται στον διαδραστικό πίνακα.
- **Ενεργοποίηση της προϋπάρχουσας γνώσης** μέσω ερωτημάτων και κατευθυνόμενου διαλόγου.

Εκπαιδευτικά μέσα

- διαδραστικός πίνακας
- εννοιολογικός χάρτης

2^η φάση (εντός της σχολικής τάξης, 15 λεπτά)

Ρόλος εκπαιδευτικού:

- Χωρισμός μαθητών/τριών σε πέντε **ομάδες**.
- Ανάθεση **φύλλου εργασίας** που αφορά τον σχεδιασμό και τη δημιουργία μιας «παγωμένης εικόνας» και την καταγραφή των σκέψεων και των συναισθημάτων των προσώπων που εμφανίζονται σε κάθε σκηνή της Πράξης Α.

Ρόλος μαθητών/τριών:

- **Υλοποίηση ομαδικού φύλλου εργασίας** που αφορά μια διαφορετική σημαντική σκηνή της Πράξης Α του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ.

Η **πρώτη** ομάδα αναλαμβάνει τη σκηνή: «Οι δήμαρχοι Φλάβιος και Μάρουλλος μαλώνουν τους πολίτες της Ρώμης επειδή γιορτάζουν τον θρίαμβο του Ιουλίου Καίσαρα.».

Η **δεύτερη** ομάδα αναλαμβάνει τη σκηνή: «Ο Ιούλιος Καίσαρας εμφανίζεται σε δημόσια τελετή μαζί με τον Αντώνιο και την Καλπουρνία. Ένας μάντης τον προειδοποιεί, αλλά ο Ιούλιος Καίσαρας αγνοεί την προειδοποίηση.».

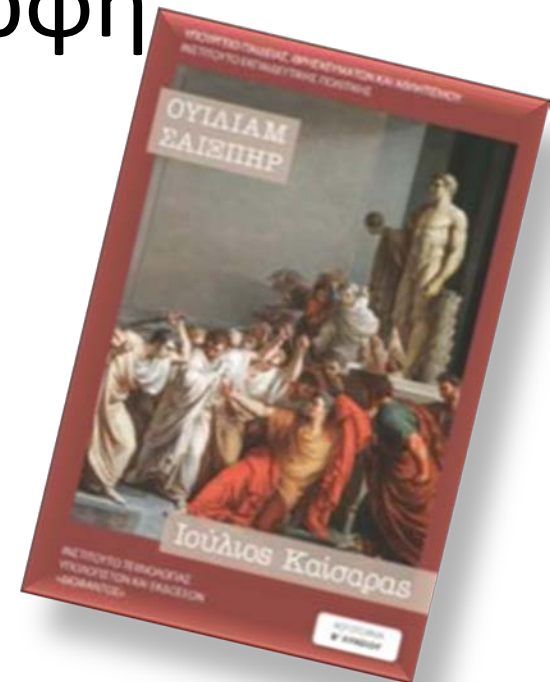
Η **τρίτη** ομάδα αναλαμβάνει τη σκηνή: «Ο Κάσσιος προσπαθεί να πείσει τον Βρούτο ότι ο Ιούλιος Καίσαρας γίνεται επικίνδυνα ισχυρός. Ο Βρούτος είναι διχασμένος, διότι αγαπά τον Ιούλιο Καίσαρα αλλά φοβάται την εξουσία που αποκτά.».

Η **τέταρτη** ομάδα αναλαμβάνει τη σκηνή: «Ο Αντώνιος προσφέρει το στέμμα στον Ιούλιο Καίσαρα. Ο Ιούλιος Καίσαρας φαίνεται να θέλει το στέμμα, αλλά το αρνείται μπροστά στο πλήθος.».

Η **πέμπτη** ομάδα αναλαμβάνει τη σκηνή: «Κατά τη διάρκεια μιας τρομακτικής καταιγίδας ο Κάσσιος, ο Κάσκας και ο Κίννας συνωμοτούν ενάντια στον Ιούλιο Καίσαρα.»

Εκπαιδευτικά μέσα

- φύλλο εργασίας σε έντυπη μορφή
- το κείμενο του θεατρικού έργου «Ιούλιος Καίσαρας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ σε έντυπη μορφή

3^η φάση (εντός της σχολικής τάξης, 15 λεπτά)

Ρόλος εκπαιδευτικού:

- **Ενθάρρυνση** για αναπαράσταση της σκηνής από την κάθε ομάδα αξιοποιώντας την τεχνική της «παγωμένης εικόνας».
- Απαλό **άγγιγμα** στον ώμο του/της κάθε μαθητή/τριας, ώστε να «ξεπαγώσει» εφαρμόζοντας την τεχνική της «ανίχνευσης σκέψης».

Ρόλος μαθητών/τριών:

- Δημιουργία «παγωμένης εικόνας» για τη σκηνή που έχει αναλάβει η κάθε ομάδα.
- «Ξεπάγωμα» μετά από απαλό άγγιγμα και **έκφραση** σκέψεων και συναισθημάτων ανάλογα με τον ρόλο που έχει αναλάβει ο/η κάθε μαθητής/τρια.

Εκπαιδευτικά μέσα

- ανοιχτός χώρος εντός της σχολικής τάξης για τη δραματοποίηση

4^η φάση (εντός της σχολικής τάξης, 10 λεπτά)

Ρόλος εκπαιδευτικού:

- **Ενθάρρυνση** για συζήτηση και αναστοχασμό σχετικά με το τι και πώς αναπαραστάθηκε καθώς και σχετικά με τις σκέψεις και τα συναισθήματα του εξέφρασαν οι μαθητές/τριες.
- **Ανατροφοδότηση** σε κάθε ομάδα.
- **Προτροπή** για παροχή ανατροφοδότησης από τη μία ομάδα στην άλλη.
- Ανάθεση σύντομου **ερωτηματολογίου** για συμπλήρωση.

Ρόλος μαθητών/τριών:

- Συζήτηση και **αναστοχασμός** σχετικά με το τι και πώς αναπαραστάθηκε καθώς και σχετικά με τις σκέψεις και τα συναισθήματα του εξέφρασαν οι συμμαθητές/τριες.
- Παροχή **ανατροφοδότησης** στους/στις μαθητές/τριες των υπόλοιπων ομάδων.
- **Συμπλήρωση** σύντομου ερωτηματολογίου.

Εκπαιδευτικά μέσα

- ερωτηματολόγιο σε έντυπη μορφή

Η αξιολόγηση των μαθητών/τριών είναι
διαμορφωτική και **τελική**.

Η αξιολόγηση των μαθητών/τριών
γίνεται από:

- την **εκπαιδευτικό**
- τους/τις **συμμαθητές/τριές** τους
- τους/τις **ίδιους/ες**.

Η εκπαιδευτικός και οι μαθητές/τριες **συζητούν** σχετικά με τη συγκεκριμένη μαθησιακή εμπειρία και **αναστοχάζονται** για τη συμβολή των δραματοποιημένων τεχνικών της «παγωμένης εικόνας» και της «ανίχνευσης σκέψης» στη μαθησιακή διαδικασία.

Για τον σκοπό αυτόν οι μαθητές/τριες **συμπληρώνουν σχετικό ερωτηματολόγιο.**

Ανατροφοδότηση από εκπαιδευόμενους

Λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις των μαθητών/τριών στο ερωτηματολόγιο:

- Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών (**51,4%**) δήλωσε ότι η αξιοποίηση της τεχνικής της «**παγωμένης εικόνας**» τους βοήθησε να **κατανοήσουν καλύτερα** τι διαδραματίζεται σε κάθε σκηνή.
- Οι μαθητές/τριες δήλωσαν ότι η **δημιουργία** της «παγωμένης εικόνας» ήταν «**εύκολη**» (**60%**) ή «**πολύ εύκολη**» (**25,7%**).
- Οι μαθητές/τριες φάνηκαν **επιφυλακτικοί/ές** ως προς το αν θα ήθελαν να **ξαναπάρουν μέρος** σε δραστηριότητα που αξιοποιεί την τεχνική της «παγωμένης εικόνας» (**45,7%**).

Λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις των μαθητών/τριών στο ερωτηματολόγιο:

- Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών (**54,3%**) δήλωσε ότι η αξιοποίηση της τεχνικής της «**ανίχνευσης σκέψης**» τους βοήθησε να **κατανοήσουν** τις σκέψεις και τα συναισθήματα των προσώπων του θεατρικού έργου.
- Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών δήλωσε ότι το να «**μπεις στο μυαλό**» του κάθε προσώπου ήταν «**εύκολο**» (**62,9%**) ή «**πολύ εύκολο**» (**8,6%**).
- Οι μαθητές/τριες φάνηκαν **επιφυλακτικοί/ες** ως προς το αν θα ήθελαν να **ξαναπάρουν μέρος** σε δραστηριότητα που αξιοποιεί την τεχνική της «**ανίχνευσης σκέψης**» (**48,6%**).

Η πλειοψηφία των μαθητών/τριών δήλωσε ότι:

- η συμμετοχή τους στη δραστηριότητα ήταν «ενεργή» (45,7%) ή «πολύ ενεργή» (22,9%).
- η συνεργασία με τους/τις συμμαθητές/τριές τους ήταν «πολύ καλή» (51,4%) ή «καλή» (34,3%).
- η αξιοποίηση των **δραματοποιημένων τεχνικών** της «παγωμένης εικόνας» και της «ανίχνευσης σκέψης» **βελτίωσε** την επικοινωνία και τη συνεργασία με τους συμμαθητές/τις συμμαθήτριές τους (51,4%).

Σκέψεις από την εκπαιδευτικό

- Η αξιοποίηση των δραματοποιημένων τεχνικών της «παγωμένης εικόνας» και της «ανίχνευσης σκέψης» συνέβαλε ώστε οι μαθητές/τριες να **εμπλακούν σε μεγαλύτερο βαθμό στη μαθησιακή διαδικασία.**
- Η **πλειοψηφία των μαθητών/τριών κινητοποιήθηκε και συμμετείχε ενεργά** στον σχεδιασμό και στη δημιουργία της «παγωμένης εικόνας», καθώς και στην καταγραφή των σκέψεων και των συναισθημάτων των προσώπων που εμφανίζονται στην κάθε σκηνή του θεατρικού έργου.
- Η αναπαράσταση της σκηνής μπροστά στους/στις συμμαθητές/τριες ήταν **μια ευχάριστη και δημιουργική διαδικασία** για τους/τις περισσότερους/ες μαθητές/τριες, καθώς και **ένας τρόπος να βελτιώσουν την ποιότητα της επικοινωνίας και της συνεργασίας τους.**

Ωστόσο, ένα μικρό ποσοστό των μαθητών/τριών:

- **ενεπλάκη σε μικρότερο βαθμό** και
- ήταν **επιφυλακτικό** κατά την αναπαράσταση της σκηνής.

Αυτό ενδεχομένως οφείλεται:

- στο **αίσθημα ντροπής** που νιώθουν κάποιοι/ες μαθητές/τριες και
- στην **περιορισμένη εξοικείωση με δραστηριότητες που υλοποιούνται με συνεργατικό και βιωματικό τρόπο.**

Συμπερασματικά, απαιτείται **περισσότερος χρόνος για την προσαρμογή** των μαθητών/τριών και **συνεχής καθοδήγηση και ενθάρρυνση** ώστε να νιώσουν ασφάλεια και αποδοχή.

**Σας ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο
και την προσοχή σας!**